

Prof. univ. dr. IONEL BOSTAN

Sistemul bancar organizare, funcționare, control intern și audit



Ionel BOSTAN

Sistemul bancar

organizare, funcționare, control intern și audit

Coperta: *Cristian Almășanu*

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-140-5

© Prof.univ.dr. Ionel BOSTAN

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

Ionel BOSTAN

Sistemul bancar

organizare, funcționare,
control intern și audit

TIPO MOLDOVA

Referenți științifici:

- Prof. univ. dr. *Vasile Păvăleanu*,
Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava

- Prof. univ. dr. *Elena Iftime*,
Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava

Cuprins

CAPITOLUL 1 SISTEMUL BANCAR.....	9
1.1. Scurt istoric.....	9
1.2. Rolul băncilor în economia de piață.....	10
1.3. Structura sistemului bancar	11
CAPITOLUL 2 ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI.....	17
2.1. Înființarea B.N.R.	17
2.2. Reglementarea funcționării B.N.R.	23
2.2.1. Preliminarii.....	23
2.2.2. Politica monetară, politica de curs de schimb și regimul valutar	26
2.2.3. Emisiunea monetară	28
2.2.4. Operațiuni cu instituțiile de credit	29
2.2.5. Supravegherea prudențială a instituțiilor de credit.....	31
2.2.6. Operațiuni pe contul statului	32
2.2.7. Operațiuni cu aur și active externe	33
2.2.8. Conducerea și administrarea	34
2.2.9. Situațiile financiare anuale și evidența contabilă	37
2.2.10. Unele reguli ce privesc BNR, derivate din statutul acesteia.....	39
CAPITOLUL 3 MATERIALIZAREA ACTIVITĂȚII DE REGLEMENTARE A BNR.....	43
3.1. Activitatea de reglementare. Repere recente.....	43
3.2. Normele contabilității bancare	48

3.3. Reglementări pe linia îndeplinirii angajamentelor asumate față de UE.....	49
CAPITOLUL 4 REGIMUL JURIDIC AL ACTIVITĂȚII BANCARE	53
4.1. Domeniul de aplicarea a legii bancare, unele definiții, sedii și interdicții	53
4.2. Activități permise băncilor	61
4.3. Autorizarea	63
4.4. Retragera autorizației.....	67
4.5. Fuziunea și divizarea	69
4.6. Organizarea și conducerea băncilor	69
4.7. Conflictul de interese.....	72
4.8. Secretul profesional în domeniul bancar și schimbul de informații între autorități	73
4.9. Cerințe operaționale	75
4.10. Sistemele de plăți.....	87
CAPITOLUL 5 SUPRAVEGHERE PRUDENȚIALĂ, SANȚIUNI, ADMINISTRAREA SPECIALĂ ȘI LICHIDAREA BANCARĂ	89
5.1. Supravegherea prudențială a băncilor	89
5.2. Măsuri de remediere și sancțiuni.....	92
5.3. Măsuri de instituire a supravegherii speciale și de administrare specială a băncilor	96
5.4. Lichidarea băncilor.....	103
5.5. Căi de contestare	107
5.6. Alte reguli care operează în sectorul bancar	114
CAPITOLUL 6 REGLEMENTAREA UNOR ACTIVITĂȚI SPECIFICE CIRCUMSCRISE DOMENIULUI BANCAR	115

6.1. Centrala Riscurilor Bancare	115
6.2. Centrala Incidentelor de Plăți	119
6.3. Decontarea operațiunilor interbancare ale băncilor aflate în regim special de decontare	123
6.4. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar	128
6.5. Procedura falimentului instituțiilor de credit.....	130

CAPITOLUL 7 REGLEMENTAREA CONTROLULUI ȘI AUDITULUI LA INSTITUȚIILE DE CREDIT

145

7.1. Cadrul general privind controlul și auditul intern la instituțiile de credit	145
7.2. Organizarea și controlul intern al activității instituțiilor de credit .	148
7.2.1. Rolul și responsabilitățile consiliului de administrație și ale conducătorilor instituțiilor de credit	149
7.2.2. Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative.....	151
7.2.3. Activitățile de control și separarea responsabilităților	151
7.2.4. Informare și comunicare.....	153
7.2.5. Activitățile de monitorizare și corectare a deficiențelor.....	155

CAPITOLUL 8 ADMINISTRAREA RISCURILOR SEMNIFICATIVE.....

157

8.1. Cadrul administrării riscurilor semnificative	157
8.2. Administrarea riscului de credit și a riscului de țara	162
8.3. Administrarea altor riscuri semnificative	166
8.3.1. Riscul de piață	166
8.3.2. Riscul de lichiditate	168
8.3.3. Riscul operațional și alte riscuri semnificative.....	170
8.3.4. Administrarea riscurilor asociate activităților externalizate	173
8.3.5. Comitetul de administrare a riscurilor	174
8.4. Organizarea și desfășurarea activității de audit intern a instituțiilor de credit	176
8.4.1. Obiectivul auditului intern.....	176
8.4.2. Externalizarea activității de audit intern.....	179

8.4.3. Principii fundamentale ale auditului intern	179
8.6. Desfășurarea activității de audit intern	183
8.7. Comitetul de audit	189
8.8. Raportarea	190
GLOSAR	193
BIBLIOGRAFIE	199